

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೈಬ್ರರಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆವರೆಗೆ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆವರೆಗೂ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲು ದಿನ ಹಾಗೂ ಸಮಯದ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬಹುದು! ಇದು ಹೇಗೆ ಅಂತೀರಾ? ಇದಕ್ಕಾಗೇ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಹೊರಭಾಗದ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಬುಕ್ ರಿಟರ್ನ್ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವ ೩-೪ ಕಿಂಡಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಕಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೊರಿಸಿದರಾಯಿತು. ಅದು ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೈಬ್ರರಿಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್‌ಗಳ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ನಾವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದು. ಕಣ್ಣು ಕಾಣದವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲ ಪುಟವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸುವ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ (ಆಡಿಯೋ ಬುಕ್)ಯಿದೆ.

ಸಾಂಟಾಕ್ಲಾರ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಸೀಡ್ ಲೈಬ್ರರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕೈತೋಟದ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹಲವು ತರಕಾರಿ, ಸೊಪ್ಪು, ಹೂವಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲೈಬ್ರರಿ ಕಾರ್ಡ್ ಹೊಂದಿಲ್ಲದವರೂ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಖಾಲಿ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬಹುದು. ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಹಿತ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದು ಮನೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯ. ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ.

ಈ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ವಂಶಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗಾಗಿ ಜೀನಿಯಾಲಜಿ ಎಂಬ ವಿಭಾಗವಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗ ಇಡೀ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ದೊಡ್ಡ ಕೋಣೆಯ ತುಂಬ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಳಸಲು 100ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿವೆ. ಪರ್ಸನಲ್ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ಗೆ ಹೈಸ್ಪೀಡ್ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಓದುಗರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಮುಂದೆ ಕೂತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಲೈಬ್ರರಿ ಒಳಗೆ ಕಾಫಿ ಕೆಫೆ ಇದೆ. ಪುಸ್ತಕ ಓದಿ ನಿದ್ದೆ ತೂಕಡಿಸಿದರೆ, ಹಸಿವಾದರೆ ಕೆಫೆಗೆ ಬಂದು ದುಡ್ಡು ತೆತ್ತು ಕಾಫಿ ಇಲ್ಲವೇ ಟೀ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಫಳಫಳ ಹೊಳೆಯುವ ರೆಸ್‌ ರೂಮ್, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಲೈಬ್ರರಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಇರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಊಟದ ಕೋಣೆಯಿದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಫ್ರಿಜ್, ಓವನ್, ಹೀಟರ್, ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್, ಸೋಫಾ, ತಿಂಡಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಸಿಕ್ಕಿದರು..

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾರ್ಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ಸ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಹುಡುಕುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ ನಾನು ಇಂಡಿಯಾದವಳೆಂದು ತಿಳಿದು 'ಇಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಹಿಂದಿ, ತೆಲುಗು ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. ಹಿಂದಿ ಮೂವಿ, ಸಂಗೀತ ಇರುವ ಡಿವಿಡಿಗಳಿವೆ' ಎಂದು ಒಂದು ಕೌಂಟರ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಕುವೆಂಪು ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 70 ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು.

ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮುಂದೆ ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಗಲೂ ಕೊಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಅಂದರೆ ದಿನಕ್ಕೆ 25 ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವಾಗ ಹರಿದು ಹೋದರೂ ದಂಡ ಹಾಕದೆ 'ಇಟ್ಸ್ ಓಕೆ' ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಪೇಟಿಯಿಂದ ಖರೀದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು 500 ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾದರೂ 2 ಡಾಲರ್, 3 ಡಾಲರ್ ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇರುವ ಬುಕ್ ಸೇಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಲೈಬ್ರರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಲೈಬ್ರರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಪ್ರಭಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭಾರತೀಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸಲು ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವತಃ ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವಿ, ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಜನ ತುಂಬ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯ ಪೋಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಸ್ತಕ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ' ಎಂದಳು.

ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಮಾ, ಮಧುಮೇಹ, ಡಿಪ್ರೆಶನ್, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಹೃದಯದ ಕಾಯಿಲೆ ಯಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ಸರ್ನೇಶನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಸೆಂಟರ್ ಎಂಬ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಉಚಿತ.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿನಡೆಗೆ ಕರೆತರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ದಿನಾ ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕ 20 ನಿಮಿಷ ಓದಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಬೇಕು. ಒಂದನೇ ಕ್ಲಾಸ್-ನಿಂದಲೇ ಪುಸ್ತಕದ ಟೈಟಲ್ ಏನು? ಆಥರ್ ಯಾರು? ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ 1,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಿನಿ ಲೈಬ್ರರಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕುವೆಂಪು ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ..

ಕುವೆಂಪು ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಿದ್ದ ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಆ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತ, ಭರತ-ನಾಟ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಅಥವಾ ಕತೆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವ ಪುಸ್ತಕವೆಂದು ಮೊದಲೇ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಓದುಗರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯವೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 2-3 ಬಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇರುತ್ತದೆ. ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನದಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಸುವ ತರಗತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೂರು ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ 'ಸಾರಿ, ಮುಂದಿನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದಳು.